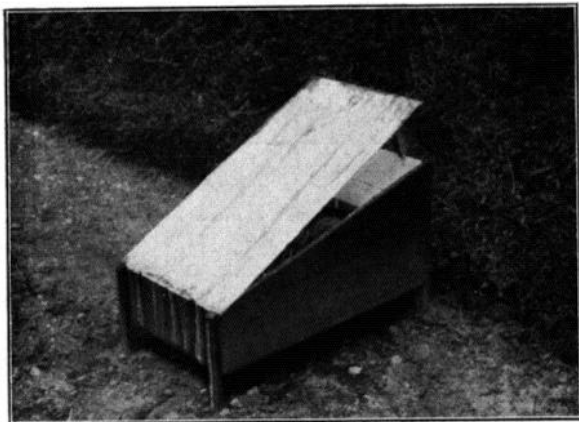

 <h1 style="text-align: center;">"SUCCULENTA"</h1> <p style="text-align: center;">MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.</p>		
<p>Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15^{en} der maand aan:</p> <p>G. D. DUURSMA, Achter de Hoven 114 bis, LEEUWARDEN.</p>	<p>Redactie: G. D. DUURSMA. J. M. VAN DEN HOUTEN.</p> <hr/> <p>Girorekening No. 133550 - HEESCH bij Oss.</p>	<p>Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat Adres:</p> <p>Mej. M. C. KARSTEN, TERBORG.</p>
<p>Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, <i>Voorzitter</i>, Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. M. C. KARSTEN, <i>Secretaresse</i>, Terborg; S. P. C. VAN ROMUNDE, <i>Penningmeester</i>, Heesch bij Oss; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.</p>		

HET KWEKEN VAN SUCCULENTEN IN NED.-INDIE.

Vele liefhebbers van Vetplanten, zowel in Europa, als in onze Oost, zijn de meening toegedaan, dat het Indische klimaat ten eenenmale ongeschikt is om met succes goede specimenplanten te kunnen kweken. Zoo komt bijv. in „Onze Tuinen” van

Cactuskasje met gekalkte glasruit, vervaardigd uit een eenvoudig kistje.

10 Nov. 1922 nog een verslag voor van een Lezing over 's Lands-Plantentuin te Buitenzorg, waarin gezegd wordt: „Voor Cactussen „is het klimaat zeer ongeschikt. Hoewel gekweekt onder glas in „droog zand is de atmosfeer voor vele soorten toch nog te vochtig”. Deze opmerking werd tevens aanleiding, dat ik mijn verzameling bij vertrek naar Jan Oost aan kennissen uitdeelde. Zodoende

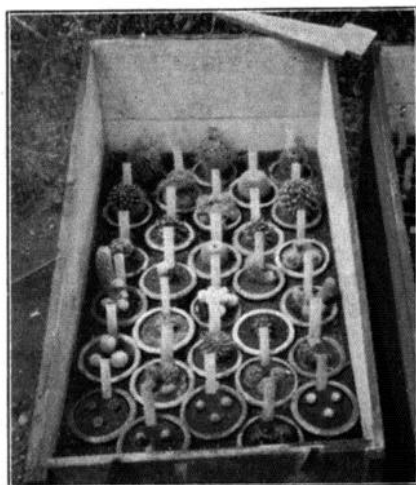
duurde het geruimen tijd eer mij bleek hoever men met deze bewering bezijden de waarheid was. Door toeval schonk een tuinbezoeker enkele jonge planten, die al aanstonds begonnen te groeien als kool. Het ging dus wel en al gauw waren we besloten opnieuw te beginnen met het aanleggen van een verzameling, die nu na 1 jaar reeds ca. 800 soorten omvat. Het overgrootste deel werd uit zaad gekweekt. De thans opgedane ervaring levert voor mij reeds voldoende bewijzen op om te durven beweren, dat het kweken van extra planten in het laagland even goed mogelijk is als hier in het gebergte op 1400 M. boven zee, zij het ook onder eenigszins gewijzigde kweekmethode. Om dit duidelijk te maken dienen allereerst de volgende opmerkingen over het klimaat. Het groote verschil vindt haar hoofdoorzaak in de hoogteligging boven zee en willen we daarom de invloedrijke factoren vergelijken van onderstaande 4 plaatsen op Java, waarvan we de gegevens ontleenen aan Dr. C. Braak, Het klimaat van Ned.-Indië.

Gem. jaar temperatuur in °C.				Gem. jaarl. regenval in mm.				Gem. j. betrekkel. vocht. %				Gem. j. zonneshijn duur in %			
Batavia 7 M.	Buitenzorg 266 M.	Bandoeng 715 M.	Tjibodas 1400 M.	Batavia.	Buitenzorg.	Bandoeng.	Tjibodas.	Batavia.	Buitenzorg.	Bandoeng.	Tjibodas.	Batavia.	Buitenzorg.	Bandoeng.	Tjibodas.
25,9	24,4	22,5	17,7	1832	4275	1909	3496	84	83	81	87	62	63	61	43

Uit dit lijstje blijkt, dat Tjibodas over minder zon kan beschikken en bovendien het hoogste % betrekkelijke vochtigheid bezit, deze twee factoren zijn dus in het nadeel ten opzichte der lager gelegen plaatsen. Het lage temperatuur gemiddelde is bij mijn kweekmethode echter een voordeel van groot belang, zooals aanstonds zal blijken. De hooge regenval is ook al een nadeel vergeleken bij de overige plaatsen. Wel valt er in Buitenzorg meer regen, doch voornamelijk in den namiddag, terwijl op Tjibodas. dat tegen de helling der Gedeh ligt, behalve 's namiddags ook hoofdzakelijk 's nachts regen valt.

De groote richtlijnen van mijne kweekwijze, zooals ik die gedurende mijn leertijd in Erfurt leerde kennen, zijn deze. 's Morgens vanaf het licht worden blijft de kas of bak gesloten totdat de

temperatuur opgelopen is tot 40° C., daarna wordt aan de bovenzijde gelucht om hooger stijgen, met het gevolg van verbranding, te voorkomen. Daalt de temperatuur in den namiddag weer dan wordt de bak of kas opnieuw geheel gesloten. Tegen het vallen van den avond echter wordt alles zoo ver mogelijk op lucht gezet. Gieten wordt zooveel mogelijk 's avonds gedaan, behalve in den Westmoesson bij regenweer, dan moet gezorgd worden dat de planten voor het donker nog droog zijn. In dit laatste geval, of indien 's nachts regen verwacht wordt, blijft alles 's nachts gesloten. Deze methode berust geheel op de speciale levenswijze der meeste

Groepje Mamillaria-soorten aldus gekweekt in Ned.-Indië.

Coll.: C. v. Woerden.

1/10 Nat. Gr.

Succulenten (van verschillende soorten is hiervan niets bekend). Volgens de onderzoekingen van Mr. Herbert M. Richards ¹⁾ gaan de huidmondjes 's nachts bij voldoende vochtigheid open en heeft er bij de lage temperatuur een sterke ademhaling plaats. Bij deze ademhaling wordt niet alleen zuurstof opgenomen en koolzuurgas afgegeven zooals bij andere planten, doch ook het koolzuur wordt vastgehouden en wel in den vorm van een zuur (meestal appelzuur). 's Morgens sluiten de huidmondjes echter weer en heeft alleen nog intramoleculaire ademhaling plaats, d. w. z. er hebben binnen de plant stofwisselingen plaats, waarbij zuurstof vrij komt en dus voor de plant beschikbaar is, zonder

dat er verbinding met de buitenlucht is. Deze soort van ademhaling is bij de meeste Cactussen en Mesem's relatief zeer hoog. Behalve dat de huidmondjes dus 's morgens sluiten, wordt ook het vastgelegde appelzuur onder invloed van het licht weer ontleed, waarbij water vrij komt (z. g. metabolisch water) en koolzuurgas, welke beide onmiddellijk weer gebruikt worden bij de koolstofvoeding. Nu toonde Richards tevens nog aan, dat deze koolstofvoeding toenam bij hogere temperaturen en gelijken tred hield met de ontleding der 's nachts vastgelegde turen. Het optimum lag bij 35-40° C.

Tijdens de intramoleculaire ademhaling overdag kan de bak of

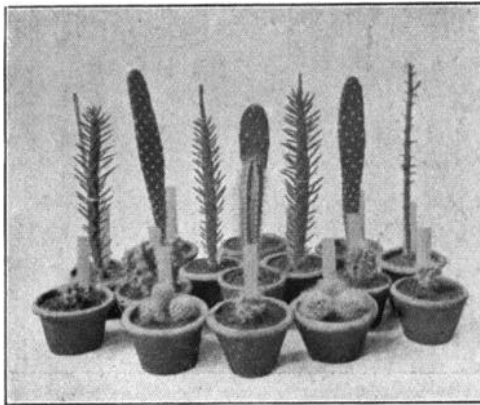
Groepje Mesem-zaailingen, 5 mnd. oud.

Coll.: C. v. Woerden.

1/9 Nat. Gr.

kas dus gerust gesloten blijven, daarbij loopt de temperatuur vrij spoedig sterk op en bevordert dus de koolstofvoeding, terwijl de betrekkelijke vochtigheid bij het opvoeren der temperatuur sterk vermindert. Met het oog hierop is het lage temperatuur gemiddelde van Tjibodas een voordeel boven de andere plaatsen, waarbij reeds eerder de 40° C. bereikt worden. Buitendien is het voor Tjibodas een voordeel, dat het verschil tusschen dag- en nachttemperatuur zooveel grooter is dan elders, tenminste bij deze kweekwijze. Nu moet men deze voordeelen echter ook weer niet overschatten en meen gerust te mogen beweren, dat bij deze methode ook op de lagere plaatsen, betere uitkomsten te verkrijgen zijn dan tot nu toe behaald werden. Over bepaalde gegevens

kan ik momenteel echter nog niet beschikken, doch het ligt voor de hand, dat op lagere plaatsen eerder van boven gelucht zal moeten worden. Dan is er nog de lichtkwestie, vooral in dit opzicht heeft Ned. Indië een geweldigen voorsprong op Europa, omdat we hier over meer licht kunnen beschikken dan in welk geval ook noodig is. Een teveel is echter ten allen tijde gemakkelijk te ondervangen, doch een tekort moeilijk aan te vullen. Gedurende den Oostmoesson bestrijkt men de ruiten aan de onderzijde met kalkmelk (niet te dik anders gaat ze afbladderen), in den Westmoesson daarentegen worden de ruiten schoongemaakt en wordt bij te sterke ton geschermd met een dunne, goedkoope

Groepje Cactuszaailingen, 5 mnd. oud.

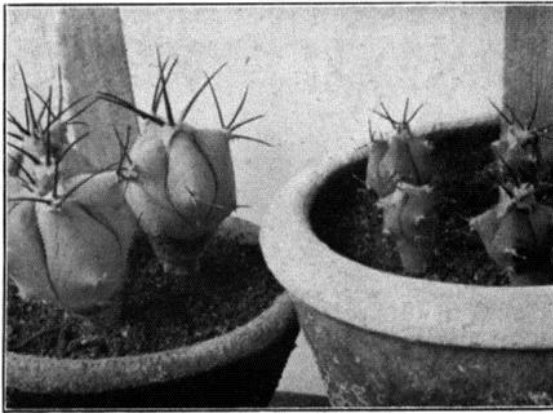
Coll.: C. v. Woerden.

1/6 Nat. Gr.

stof (z.g. kain madja). Dit heeft het voordeel, dat men het scherm-materiaal in een oogwenk weer kan verwijderen, toodra de zon verdwijnt. Verder deed ik nog de ervaring op, dat ook de meest zonlievende soorten, bij een zeer lichte beschaduwing op de felste zonneuren een gezonder kleur houden. Voor Epiphyllumsoorten en Rhipsalis is een kalkschaduw soms nog niet voldoende en dient bij het schelste licht extra te schermen met een cree of tiker. In den Oostmoesson wordt soms ook 's morgens nog eens gegoten of de planten met een fijnen verstuiver bespoten (behalve de wiharige soorten) indien ze nog niet met natuurlijke dauw waren bedekt. Het gieten 's avonds beïnvloedt dus tevens het openen der huidmondjes, hoewel de luchtvochtigheid op Tjibodas 's nachts

gewoonlijk reeds 100 % bedraagt, ondervond ik hiervan ook geen nadeelen.

Nu zal men mij aanstonds voorleggen, dat als ze zoo gekweekt moeten worden, men er ook weinig van genieten kan. Dit is m.i. echter niet juist. Het meest zal men van zijne planten kunnen genieten als ze er extra gezond uitzien en rijkelijk bloeien, daartoe is echter een goede cultuur noodig, hetgeen op een Voorgalerij of in de kamer niet goed mogelijk is voor vele soorten. Als men er echter een verzameling op na houdt kan men een groepje van de beste planten en vooral bloeiende exemplaren in huis brengen.

Zaailingen, Echinocactus ingens Zucc.

links: op tijd verspeend in verse aarde.

rechts: niet verspeend. Zaaisel 25-V-'32.

Opgenomen op Nat. Gr. 25-I-'33. (8 mnd.)

Na den bloei brengt men ze weer terug in de bak en komen er andere in huis. Op deze wijze zal men er meer van genieten, dan wanneer men steeds tegen hetzelfde stelletje aankijkt. Een bak kost echter geld en dat is momenteel schaars, doch van een gewoon pakkistje is al met zeer weinig kosten een aardig bakje te maken (Zie Afb. 1). waarvan de schuine opstand uit het deksel gezaagd wordt. Doch zelfs een flinke dubbele bak van 10 ramen (10 vierk. M.) behoeft zooveel niet meer te kosten, voor f 30.-- is men geheel klaar. Afb. 2 geeft een goed beeld van de met zulk een bakje bereikte resultaten. De 5 potjes in den voorgrond bevatten zaailingen van 3 maanden, daarachter twee met 5 maands

plantjes. Nog mooier resultaat geven de afb. 3 en 4 aan, deze werden gezaaid op 31 Aug. '32 en gefotografeerd op 1 Febr. '33. dus juist 5 maanden oud, Op afb. 4 achteraan 3 *Opuntia Duraznillo* Hort.: 3 *Opuntia nov. sp. van Bolivië*: 1 *Op. kleiniae* DC. In het midden 1 *Cereus peruvianus* ; 3 *Echinocereus pentalophus*; 1 *Echinocereus stramineus*. Vooraan 3 *Ferocactus stainesii*: 3 *Neomammillaria chionocephala*: 3 *Neom. bocasana*.

Afb. 3 geeft een aantal nog onbeschreven nieuwe soorten weer, waaronder *Glottiphyllum sp. nov.* No. 8103 die reeds na 4 1/2 maand bloeide.

Om zulke resultaten te verkrijgen, is de bovenaangegeven behandeling alleen natuurlijk niet voldoende, doch speelt ook het grondmengsel een belangrijke, zoo niet de voornaamste rol. Men zegt mij vaak „maar zoo willen ze bij ons niet groeien”. Nu liet ik voor vergelijk een aantal zaailingen in het zaaipotje staan na de eerste verspeening met 3 weken. Een drietal werd nadien nog eenmaal verspeend in versche en voedzamere aarde. Acht maanden na het uitzaaien werd afb. 5 gefotografeerd op natuurlijke grootte, de verdere behandeling was absoluut gelijk, Zoo ziet men duidelijk welk een groote rol het aardmengsel vervult.

Een ander voordeel van Ned. Indië is de ruimere behuizing en grootere erven, Waar men in Holland met de snelgroeïende *Cerei* en hoog wordende *Opuntia's* reeds spoedig geen raad meer weet, is er hier altijd wel een geschikt plaatsje voor te vinden. Vele soorten van *Opuntia*, *Peireskia*, *Cereus*, *Seleni-* en *Hylocereus*. alsmede de geslachten *Epiphyllum* en *Rhipsalis* kunnen hier op een beschaduwde plekje buiten worden uitgeplant. *Opuntia* en *Cereus* verdragen daarbij ook volle zon en stellen vrij weinig eischen aan den bodem. Soorten die hoogere eischen stellen kunnen desnoods in kuipen geplant worden of de grond op 80 cm tot 1 M. voorzien van een steenlaag en de bovengrond speciaal toe bereid. Onder de Vetplanten kunnen ook *Agave*, *Aloë* en *Euphorbia's*, althans de grooter wordende soorten gerust buiten in den vollen grond uitgeplant, Het eenige waarmede in de cultuur moeilijkheden ondervonden werden zijn een aantal *Sedum-* en *Sempervivumsoorten*, *Crassula*, *Kalanchoë*, *Cotyledon*, *Echeveria*, *Oliveranthus*, *Pachyphytum*, *Byrnesia*, *Urbinia* en *Umbilicus* gaan echter uitstekend, doch moeten zoo koel mogelijk gehouden worden,

De in begin Augustus ontvangen Sphaeroïde Mesembryanthea maakten tot begin Februari reeds tweemaal een nieuw bladpaar

en schijnt de rustperiode hier aanmerkelijk verkort, doch hierover in een volgend artikel meer. Ook voor de Cactussen bestaat hier geen rustperiode, daar de temperatuur en hooge vochtigheid de planten tot groei aanzetten. Dit is wellicht ook de reden, waarom ik van enkele zijden reeds vernam dat ze hier zoo slecht willen bloeien. Vermindert men echter gaandeweg het gieten, om na een 3-tal weken geheel op te houden en de planten zodoende een maand lang of soms nog langer tot een volkomen rust te dwingen, dan zullen ze bij ondervinding ook spoedig daarop gaan bloeien. Resumeerende komen we dus tot de slotsom dat bij het meerdere licht een mooiere bestekeling en betere kleur der planten verkregen kan worden dan in Holland. Door het ontbreken der winterrust heeft men spoediger bloeibare planten. Een dure verwarming is overbodig. Ook groote exemplaren kunnen gemakkelijk een plaatsje in de verzameling vinden. Alles dus redenen die het snel uitbreiden der liefhebberij in de tropen zeker zullen bevorderen.

C. v. WOERDEN.

1) Herbert M. Richards, Prof. Bot. Barnard Coll., Columbia Univ.
„Acidity and Gas Interchange in Cacti” Public, N°. 209 Carnegie Institution 1915.

HET LEEKENHOEKJE.

Correspondentie op deze rubriek betrekking hebbende te adresseeren aan:
van Ostadelaan 23, Hilversum.

Voor deze maand valt er niet veel bijzonders te vermelden en de leden hebben ons niets medegedeeld.

Valt er nu werkelijk zoo weinig bij de leden voor, dat de moeite waard is om bekend gemaakt te worden, dit believe wij niet te gelooven.

Volop kunnen wij nu genieten van bloeiende en goed groeiende planten. Zijn er in Uw verzameling achterblijvers dan is dit geen goed teeken. Wacht niet met het nazien dezer planten tot het te laat is. Neem ze uit den pot en snuif de lucht eens op van de aarde, in de meeste gevallen zal blijken, dat ze duf is. Verversch de aarde en kijk tegelijkertijd de wortels na. De oude aarde wordt aan de buitenlucht blootgesteld en is later weer te gebruiken, behalve aarde, die een blauwachtige tint heeft, wordt weggeworpen als zijnde onbruikbaar.

Verschijnen aan Phyllo's of rankende Cereussen gele, later

doorschijnende en waterige takken, verwijder deze dan, dit is de z.g. geelzucht. De plant moet dan tevens verpot worden, omdat dit verschijnselen zijn van slechten of onvruchtbaren grond.

Zachtwordende deelen van hoogsucculente mesems worden liefst verwijderd om rotting der planten te voorkomen.

Voor enten, een liefhebberij die maar al te veel en onnoodig wordt toegepast, is deze maand zeer geschikt. Ent nooit dan bij hooge noodzakelijkheid. Door kweekers wordt het veelvuldig toegepast bij importplanten om ze spoedig aan den groei te krijgen.

Zijn ze eenmaal goed aan den groei, dan worden ze weer van den onderstam gesneden en opgepot om gewoon wortel te maken.

Kort geleden hoorde ik toevallig van een lid uit Westzaan de goede resultaten met een waterkuur voor importplanten. Waarom ons geen mededeeling gedaan? Wij vernemen gaarne de resultaten die bereikt worden door onze raadgevingen, anderen kunnen hiervan profiteeren. Wij laten hieronder deze manier van wortelmaken nogeens volgen.

De samenstelling van de vloeistof is:

1 L. gedist. water, 1 Gr. Kaliumnitraat, 0,5 Gr. magnesiumsulfaat, 0,5 Gr. Calciumsulfaat, 0,25 Gr. tricalciumphosfaat en 0,25 Gr. ferriphosfaat.

Deze vloeistof wordt in een bus gedaan, een glazen kom of vaas is te ontraden omdat zich zeer snel algen ontwikkelen als de vloeistof aan het licht wordt blootgesteld, met een deksel afgesloten en in deze deksel een opening gemaakt juist groot genoeg om er het ondergedeelte van de plant door te steken. De plant moet ongeveer 1/2 c.M. in de vloeistof hangen.

Binnen 14 dagen hebben de planten een dusdanig wortelgestel dat ze gewoon opgepot kunnen worden.

Wie heeft er gelegenheid deze methode eens toe te passen op een melocactus?

TWEEDE BRIEF VAN DEN CACTUSJAGER,

Cuzco, 31 Maart 1933.

Beste Cactusvrienden,

Op mijn cactusjacht ben ik nu weer in de oude Inka en conquistadorenstad ¹⁾ Cuzco aangeland, waar ik sinds den vorigen keer nog niets veranderd vond.

Den dag na mijn aankomst ben ik de onbeschrijflijk romantische

hooggelegen dalen ingetrokken, waar vroeger de Inka's hebben geleefd. Teekenend voor de toenmaals heerschende toestanden is, dat de steden en nederzettingen meest allen op de toppen van bijna ontoegankelijke heuvels en bergen liggen. Men moest in dien tijd steeds met invallen van vijandelijke stammen rekening houden. Tegenwoordig zijn van die nederzettingen nog slechts ruïnen overgebleven; de Indiaan heeft het vruchtbare land van de dalen ontgonnen.

Mijn plan om tusschen deze ruïnen temidden van de groene steil omhooggaande Cordillerasbergen filmopnamen te maken, bleek een goed idee te zijn. Ik zeide reeds, dat Machu Pichu, Ollantaitambo en Pisac vrij hoog in het gebergte liggen; dat sluit in, dat men dus op een hoogte komt, waar de Lobivia's leven.

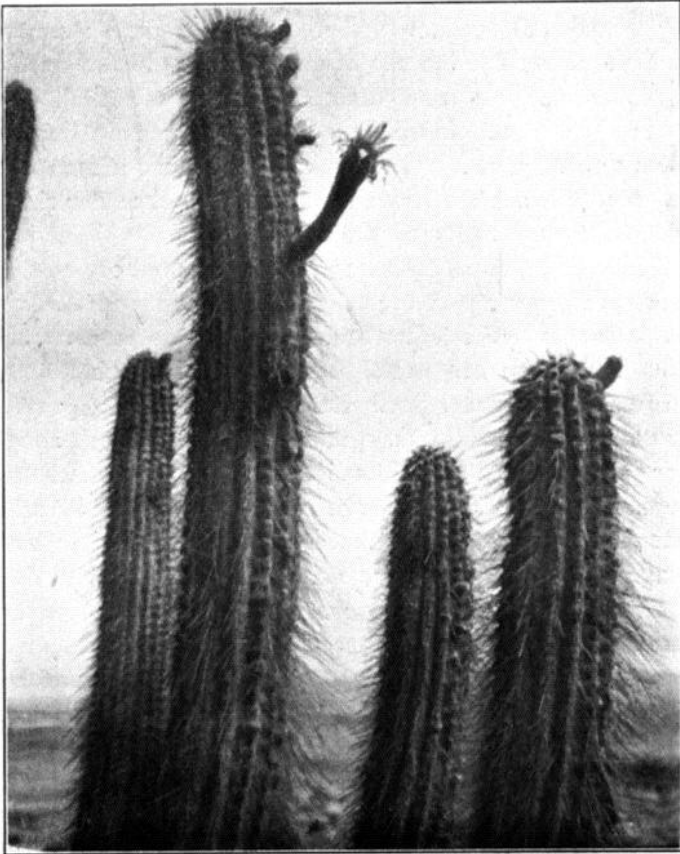
En zoo vond ik dan ten Noorden van Cuzco een zeer mooi bedoornde nieuwe Lobivia, die dikwijls heele pollen jonge planten vormt; 25 stuks rondom één plant is het gemiddelde bij ietwat oudere exemplaren. Het mooiste aan deze Lobivia is, naast de prachtige lange bedoorning de bijna 5 c.M. lange karmijnroode bloem. Hierdoor onderscheidt zij zich reeds van de Lobivia cordula, die 3 c.M. lange bloemen voortbrengt, welke overigens ook geelachtig rood gekleurd zijn.

Het verzamelen van deze planten is echter een kwaad werk, Ten eerste bevindt men zich op bijna 4000 M. hoogte en dan op paden, die men slechts te voet bestijgen kan, want de oude Indianen hebben de wegen zigzag aangelegd en zoo worden ze nog heden gebruikt. Dikwijls voeren zij heel dicht langs den rand van griezelig steile afgronden. Het werk wordt alleen dan gemakkelijker, wanneer men op de oude hooggelegen kunstmatig aangelegde terrassen komt, maar daar vindt men slechts weinig goede stukken. Dat urenlang stijgen langs steile hellingen is me soms buitengewoon zwaar gevallen, voornamelijk, omdat op deze hoogte de ijle lucht hinderlijk is en men bovendien vlug klimmen moet om zijn dagtaak te volbrengen, want 's middags tegen twee of drie uur begint het strijk en zet te regenen en dan pakt men de planten niet graag bij elkaar, afgezien van de in dit klimaat zeer onaangename gevolgen van een verkoudheid.

Toch is het werken in dit uiterst belangwekkende gebied buitengewoon interessant, niet alleen door het bijzondere landschap, doch ook door de overblijfselen der bewonderenswaardig aangelegde nederzettingen, bewijzen van de groote en vergevorderde

beschaving der oude Indianenstammen. Nergens in Zuid-Amerika is de cactusjacht zoo vol afwisseling als hier.

Bovendien heb ik de laatste dagen veel beleefd. Ik ben nog eens opnieuw door de groote woestijn naar Arequipa getrokken

Bloeiende Trichocereus fascicularis.

Photo Backeberg.

en heb daarbij planten gevonden, die aan ons allen tot dusver ontgaan waren.

Daarna kwam het zoeken naar de Zuid-Peruaansche *Cereus Celsianus* aan de beurt. Toen ik twee jaar geleden niets van deze plant ontdekken kon, was ik al geneigd aan te nemen, dat zij heelemaal niet in Zuid-Peru voorkomt, doch in Noord-Chili, en de desbetreffende opgaven in de literatuur uit den tijd afkomstig zijn,

toen het Noordelijk deel van Chili tot Peru behoorde. Toch had ik het besluit genomen er nog eens op uit te gaan, doch ditmaal bedacht ik een andere manier. Ik maakte mij gereed om de beide groote sneeuwtoppen van den Chachani, den buurman van den Misti van achteren te bestijgen: maar dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. Ten eerste zijn deze twee toppen, die van Arequipa uitgezien een keten vormen (ik bedoel de Orqueta en de Anocarani) als men dichterbij komt een flink eind van elkaar verwijderd, en daarbij op zich zelf staande bergtoppen. Bovendien zijn zij moeilijk te bereiken. Ook moet men zijn programma niet als alpinist, doch als cactuszoeker inrichten. Ik probeerde het dus in twee dagreizen en reed eerst de meest Noordelijke helling op. De weg was in één woord ellendig en de quebrada's ²⁾ door den regen geheel uitgespoeld. Ook moest ik dikwijls het paard bij den teugel nemen, als ik niet riskeeren wilde, dat het de beenen brak. Twee hoogstwaarschijnlijk nieuwe Cereae waren de buit, doch van Celsianus zag ik geen spoor. Wel kon ik een aantal Lobivia mistiensis verzamelen, zoodat het me later mogelijk zal zijn hiervan een voldoende aantal stekken te maken. Deze Lobivia is daarom zoo interessant, omdat ze een rozenhoutkleurige bloem heeft met een botergele buis, een kleurencombinatie, die onder de Lobivia's eenig is.

Het dalen was haast al te gek. Mijn Arriero ³⁾ viel met zijn plantenzak en zijn ezel vijf meter diep in de quebrada en kwam op de rotsen terecht. Ik kreeg er kippenvel van, maar het liep voor den Arriero, den ezel en de Lobivia's goed af, want deze kerels, die tusschen de 5000 M. hooge bergtoppen de Jareta-planten zoeken om ze als brandhout te gebruiken en ook de Kapo verzamelen, die voor medicinale doeleinden benut wordt, zijn van ijzer en staal.

Daarop trokken we dwars over een hooggelegen pampa en vonden een Cereus, waarmede ik voorloopig niets kon aanvangen. En daarna moest ik op een benzinetankwagen van de Andesbaan nog een eind naar boven rijden om aan mijn bergketen te komen. Waarschijnlijk heeft deze tocht in den kouden wind op 4000 M. mij een dysenterie-achtige aandoening bezorgd, waaraan ik op 't oogenblik nog lijdende ben en waarvan ik de laatste dagen zeer veel last heb gehad. Maar toen was het nog niet zoo erg. Daarom ging ik met frisschen moed weer aan het klimmen en dezen keer had ik geluk.

Moederziel alleen in de geweldige pampavlake, die het voetstuk vormt van de sneeuwtoppen, vond ik buitengewoon ver van elkander verwijderd een paar groepen van de noordelijkste van alle Celsianussoorten. Ze kruipen over den grond en buigen zich dan hoogstens tot 1 1/2 M. overeind, wat ik heel merkwaardig vind. Ze hebben verschrikkelijk lange doorns en wat heel mooi is, een kop van roodbruine tot zwarte wolharen. Ze hebben ook andere zaden dan de Boliviaansche C. Celsianus. Het is dus in ieder geval een sterk plaatselijke variëteit. Natuurlijk kon ik, daar de planten zoo ver verspreid groeiden, slechts weinig zaad oogsten. Bovendien is deze Cereus hier kennelijk aan het uitsterven, misschien, wel door klimaatsverandering, want meestal waren de groepen van onderen reeds voor het grootste deel verdroogd. Het geringe aantal der planten en het bijzonder ver verwijderd van elkander groeien, wijst er zeer zeker op, dat we hier met de Noordelijkste uitloopers te doen hebben. Prachtige Opuntia's vond ik ook. Opuntia ignescens met haar stroogeel bezemachtige stekels is naast Opuntia floccosa ongetwijfeld de mooiste van allen. Zij vormt groote groepen.

Nu ga ik mijn belangrijkste cactusgebied opzoeken en vandaar zal ik nog wel een bericht sturen.

w. g. CURT BACKEBERG.

¹⁾ De Inca's waren de heerschers van Peru vóór de verovering door de Spanjaarden in 1533.

Conquistadores = veroveraars. Aldus worden in vroegere Spaasche bezittingen van Amerika de veroveraars van het land en hun nakomelingen genoemd.

²⁾ Quebrada = ravijn.

³⁾ Arriëro = muilezeldrijver.

FEESTVERGADERING TE GRONINGEN OP HEMEL- VAARTSDAG 25 MEI 1933.

TENTOONSTELLING VAN DEN KRING GRONINGEN.

Bij afwezigheid der Secretaresse rust op mij de aangename taak verslag uit te brengen over de zomervergadering te Groningen. Ik kan van ganscher harte het woord aangenaam gebruiken, omdat Kring Groningen den dag tot een waren feestdag heeft gemaakt, waaraan men met bijzonder veel genoegen terugdenken kan.

Zij, die reeds 's ochtends in Groningen aanwezig waren, brachten den ochtend genoeglijk door op de tentoonstelling, waar bijzonder

veel te genieten viel, bij het bewonderen van de kweekelingen der leden van Kring Groningen. Een aardige vlag, waarop met duidelijke letters het woord „Cactus-tentoonstelling“ geschilderd stond, geflankeerd door twee Groningsche vlaggen, wees den bezoeker den weg en bracht met de conifeeren in de gang van het Concerthuis, een feestelijke stemming. In de zaal, waar het Bestuur de vreemdelingen uit Holland allerhartelijkst ontving, stonden, keurig gerangschikt, de verschillende liefhebbersverzamelingen alsmede de inzendingen van enkele kweekers te pronk. Zij leverden

Bestuur en Tentoonstellingcommissie.

het bewijs, dat Kring Groningen in zijn korten levenstijd, reeds buitengewoon veel bereikt heeft.

Er waren 15 stands van liefhebbers, 2 inzendingen van kweekers, tevens kringleden, een inzending van de firma Haage Jr. uit Erfurt en een van de firma Zaadnoordijk te Groningen, welke kunstmest ten verkoop aanbood, benevens alle benodigdheden en gereedschappen ten gebruike van den cactuskweeker. Een aardig idee was de gezamenlijke stand van die leden, welke niet persoonlijk wilden uitkomen; een stand, die zodoende een fraai en belangwekkend geheel vormde.

De grootste collectie was ingezonden door den Heer Fokkinga, welke den 1sten prijs verwierf en die daardoor in het bezit kwam

van de medaille. der Vereeniging: terwijl hij tevens als prijs nog een aantal planten mocht uitzoeken, waardoor hij zijn verzameling hoogsucculente-mesems belangrijk uitbreidde, en ook nog een paar Euphorbia's rijker werd.

De 2de niet minder mooie verzameling was die van Mevrouw Klaassens-de Vries.

Wij vernamen, dat de jury een moeilijke taak had, daar zij deze inzending bijna even hoog schatte, als die van den Heer Fokkinga. Mevr. Klaassens ontving als 2den prijs de medaille van de Ver. v. Volksvermaak te Groningen.

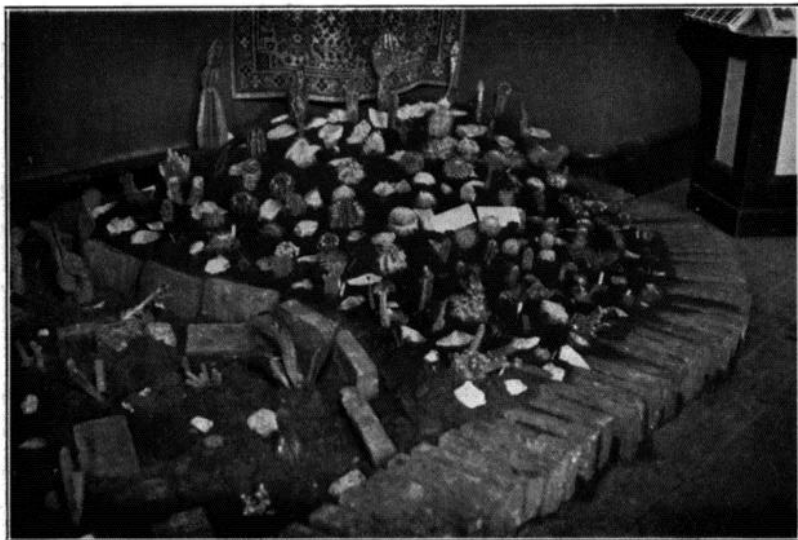
Inzending J. Fokkinga (1e prijs).

Wij merkten bij deze inzending een groot aantal kostelijke planten op en noemen slechts de Ariocarpus Kotschoubeyanus en de Pelecyphora asselliformis, die met fraaie Mesems de aandacht trokken.

Den 3den prijs behaalde de Heer Woldendorp, de medaille aangeboden door de familie Klaassens, Heerestraat, Groningen. De opstelling van deze inzending was de allermooiste, de collectie vormde het mooiste geheel; den Heer Woldendorp werd daarom bovendien de prijs toegekend, het laatste boek van Curt Backeberg, beschikbaar gesteld door den Heer G. D. Duursma, voor het mooiste geheel en de beste etiquetteering.

De Voorzitter van den Kring de Heer Schipper behaalde den 4den prijs, de medaille van de Ver. v. Vreemdelingenverkeer te Groningen. Als bijzonderheid moet vermeld worden, dat de planten van den Heer Schipper slechts heel weinig zon krijgen, zoodat de goede resultaten, die bereikt zijn, werkelijk verwonderlijk genoemd moeten worden.

Zooals reeds gezegd is, er viel veel schoons te bewonderen: als een der pronkstukken van de tentoonstelling wil ik hier noemen de buitengewone mooie groote Epiphyllum truncatum van Mevrouw

Stand Mevr. v. d. Schans-Roelfsema.

Schalema-van Aalsburg te Hoogkerk, een ongeënte plant, zoo weelderig gegroeid als slechts heel zeldzaam voorkomt.

De kwekers Feenstra en Kliphuis te Sappemeer stelden o. a. een partij jonge zaailingen ten toon, welke er bijzonder goed uitzag. Zij schijnen met hun zaailingen veel succes te hebben.

De planten van Mevrouw v. d. Schans-Roelfsema verdienen een extra vermelding, terwijl de Heer Zwart een heel aardig kamerkasje had ingestuurd.

De beide prijswinnaars, rubriek kwekers, de firma Peenstra en Kliphuis te Sappemeer en de firma Uiterwijk en Zn. te Haren ontvingen evenals de firma Haage Jr. een medaille, beschikbaar gesteld door Kring Groningen.

De tentoonstellingscommissie bestond uit de dames A. Hemmes en A. R. Fokkinga en den Heer S. Swart, terwijl als juryleden optraden de Heer G. J. Schoonderbeek, hortulanus van de Diergaarde te Rotterdam en de Heer J. Robertus, tuinman 1ste klasse van den Hortus te Groningen.

De Feestvergadering. Deze werd ongeveer half twee geopend, nadat de trein uit het Zuiden de laatste bezoekers had aangebracht.

De Voorzitter, de Heer de Ringh, van meening, dat de ver-

Het diner.

gadering meer behoefte had aan een hartig hapje dan aan een hartig woordje, maakte het kort. Hij overhandigde den 1sten prijswinnaar, den Heer Fokkinga de medaille der Vereeniging Succulenta, den wensch uitsprekend, dat het bezit van deze medaille den Secretaris van Kring Groningen zou aansporen, niet alleen om de belangen van den Kring te behartigen, doch ook om steeds de Vereeniging tot steun te zijn.

Daarop ging de vergadering aan tafel, waar een keurige lunch gereed stond. Na de lunch bracht het geheele gezelschap een bezoek aan de tentoonstelling. Men had daar gaarne wat langer

vertoefd, doch de autobus stond gereed en een genotvolle tocht door het mooie Groningen met de prachtige oude en nieuwe parken volgde en eindigde te Paterswolde. Daar wachtte een aardige verrassing, een boottocht op het meer, een vriendelijke invitatie van den Heer Klaassens. De leden der Cactusvereeniging, die heel dikwijls bang zijn voor veel water, hadden allen hun watervrees op zij gezet en genoten, begunstigd door prachtig zomerweer van een heerlijke vaart op het mooie meer. Na afloop van de boottocht stond de thee gereed, een tractatie van Kring Groningen en veel te vroeg vertrokken we weer, nu langs een anderen weg, naar Groningen's hoofdstad.

Het was jammer, dat veel Hollandsche bezoekers vroeg vertrekken moesten, zij hebben veel gemist aan gezelligheid en vroolijkheid gedurende het diner en daarna. Utrecht's Voorzitter droeg niet weinig tot die vroolijkheid bij. Hij maakte voor de vuist weg een gedicht, waarvan de beginletters het woord Groningen vormen en vertelde wondere verhalen over cactussen, turf en Groninger koek van de firma Klaassens.

's Avonds werden de prijzen uitgereikt. Alle liefhebbers-inzenders mochten een kunstvoorwerp, boek of nuttig artikel, ten gebruike bij de cactusliefhebberij, uitzoeken. Bijna alle prijzen waren beschikbaar gesteld door Groningsche Kringleden of door andere kringen. Na de prijsuitdeeling kwam, wat voor de vreemdelingen uit het Zuiden het glanspunt van den avond was, het voordragen in het Hollandsch zoowel als in het Groningsch door een groot aantal kringleden. Ze kunnen daar in het hooge Noorden niet alleen cactussen kweeken, tentoonstellingen organiseren en een gezellige feestvergadering in elkaar zetten, ze kunnen bovendien nagenoeg allemaal nog kostelijk reciteeren ook, geen wonder, dat eerst tegen middernacht deze goedgeslaagde zomervergadering gesloten werd. Moge Kring Groningen in groei en bloei toenemen!

J. J. E. V. D. THOORN.

PRIJSCOURANTEN.

H. Stern, San Remo (Via Visitazione 6) Italië, zond ons een keurig uitgevoerde prijsc. van cactussen en andere vetplanten. Niet minder dan 82 foto's benevens 4 gekleurde platen (*Aloë spinosissima*, *A. Hanburiana*, *Opuntia Rafinesquiana* en *O. Bergeriana*) versieren den tekst. Als bijzonderheid vermelden wij, dat

van de bovengenoemde Aloë's afgesneden bloemstengels voor snijbloemen worden verzonden, terwijl ook onbewortelde of gewortelde schijven van *O. Bergeriana*, met knoppen bezet, worden aangeboden.

Curt Backeberg. Provisorische Preisliste von Kakteensamen. De bekende Cactusjager, wiens tweeden brief wij heden publiceeren zond ons voorloopige zaadlijsten N°. 1, 2, 3, 4 en 5 zijner nieuwste ontdekkingen, waaronder de zeldzaamste zeldzaamheden. Bijzondere vermelding verdient een nieuwe *Melocactus*, volgens Backeberg de merkwaardigste aller *Melocactus*s. Oude plantenzijn glad kogelrond, zelfs zonder ribben, met een zeer lang, cilindervormig cephalium. Deze nieuwe *Melocactus* uit den Staat Libertad ontving van Backeberg den naam *Melocactus Jansenianus*, ter eere van den bekenden Cactuskweeker Jansen te 's Gravenhage.

G. D. D.

BOEKBESPREKING

Anzucht und Pflege der Kakteeu und Sukkulenten, mit 46 afb., herausgegeben von M. Marggraf. Verslag Rud. Bechtold en Comp. Wiesbaden (1932).

Toen wij dit boekje onlangs zagen aangeboden, hebben wij het, ter completeering onzer bibliotheek besteld. Hoewel het slechts 58 bladz. telt, en dus wel van beknopten omvang is, geeft het, wat de behandeling en verzorging der Cactusen betreft, vele practische wenken en waardevolle aanwijzingen. Het is een echt boekje voor den beginneling, getuige ook de uiterst sobere soortbeschrijving. Maar toch kan van dit genre gerust nog wel iets op de boekenmarkt verschijnen: ze zijn even zoovele propagandamiddelen voor het leeren waardeeren en liefhebben van onze geoorde vrienden.

G. D. D.

„Ons speciale Succulenten-nummer” Floralia N°. 24 d.d. 15 Juni 1933.

Wij waren uit de advertentie in het Juni-nummer van „Succulenta” te weten gekomen, dat er een speciaal succulenten-nummer in aantocht was. Een nummer, dat steeds door elken succulentenvriend met vreugde wordt begroet. Nu, dit nummer mag er weer zijn! Prachtig is de gekleurde plaat van *Lithops Mundtii* een schitterend

voorbeeld van mimicry. De 23 foto's tusschen den tekst geven een rijke verscheidenheid en de tekst zelf is vol afwisseling.

Gaarne brengen wij eene hulde aan het hoofdorgaan van onzen Nederlandschen tuinbouw, dat onder de kundige leiding van haren hoofdredacteur, de heer J. F. Ch. Dix steeds voortgaat het belangrijkste op tuinbouwgebied te publiceeren. Dat daarbij de succulenten een groote rol spelen, spreekt van zelf. Bijna geen nummer of het bevat foto's of mededeelingen over onze lievelingsplanten.

Werkelijk, Floralia heeft er zeer veel toe bijgedragen om liefhebberij op te wekken, maar ook om deze te behouden. En het doet aangenaam aan, dat „Floralia” en Succulenta” steeds zoo vriendschappelijk hebben samengewerkt aan dat groote doel : liefhebberij opwekken en behouden.

Moge dat ook in de toekomst zoo blijven!

G. D. D.

Blühende Kakteen und andere Sukkulente Pflanzen.

Herausgegeben von Dr. Erich Werdermann. Verlag J. Neumann, Neudamm und Berlin.

Map 14 geeft prachtige afbeeldingen in natuurlijke kleuren van *Echinocactus Cumingii* Hopff (plaat 53), *Pilocereus chrysostele* (Opl.) Werd. (pl. 54), *Heurnia barbata* (Mass) Haw. (pl. 55) en *Mesembryanthemum simulans* Marl. (pl. 56).

Het verschijnen van elke map is steeds weer een verrassing, niet alleen om de mooie platen, maar ook om de serieuze tekstbijlage.

De prijs bedraagt, zoals men weet, voor 6 mappen elk met 4 platen, 24 Mark, plus porto, wat niet duurder is, dan Schumann's plaatwerk, dat aan deze uitgave voorafging.

G. D. D.

RECTIFICATIE.

De tweede regel van de voorlaatste alinea van het artikeltje „Monstruositeiten” bladz. 103, moet als volgt gelezen worden: „dat de eigenschap vele jaren latent kan blijven.”

C. B.

INHOUD : Het kweken van Succulenten in Ned.-Indië. — Het Leekenhoeke. — Tweede brief van den Cactusjager. — Feestvergadering te Groningen op Hemelvaartsdag 25 Mei 1933. — Prijscouranten. — Boekbespreking. — Rectificatie.
